
Sysselemanden på Svalbard
Postboks 633
9171 Longyearbyen

Høringsvar – høring om midlertidig endring i motorferdsselforskrift

Viser til høringsbrev om midlertidig endring i motorferdsselforskriften.

UNIS erkjenner behovet for å etablere regler som skjermer naturmiljø og dyreliv for unødige forstyrrelser. Samtidig er UNIS sitt mandat å utnytte institusjonens beliggenhet på Svalbard til å drive undervisning og forskning i naturmiljøet. UNIS har derfor, gjennom år, utviklet interne regler og operasjonsprosedyrer for å kunne gjennomføre vår aktivitet på en skånsom og trygg måte.

Ferdsele og feltarbeid på sjøis er en sentral del av mange av de emnene det undervises i på UNIS. Det samme gjelder for forskningsaktiviteten. UNIS anser det derfor som svært viktig å fortsatt kunne både krysse over sjøis og drive feltaktivitet på isen. Det er videre viktig at tilgang til sjøis er forutsigbare i forhold til tillatelse. Naturlige endringer i naturmiljøet, og andre viktige parametre, skaper allerede usikkerhet i planlegging av feltarbeid.

UNIS har tradisjonelt drevet undervisning og forskning på sjøisen i alle de områdene som nå foreslås sperret for motorisert ferdsel. Det er i flere av områdene opparbeidet tidsserier som er viktige bidragsytere i kunnskapen om naturmiljøet. Studentene våre erverver ikke bare naturvitenskapelig kunnskap gjennom feltarbeid på isen, men også kunnskap om hvordan ferdsel og feltarbeid skal organiseres og gjennomføres på en miljømessige trygg og skånsom måte.

UNIS registrerer at undervisning og forskning ikke er spesifikt listet som aktivitet i høringsdokumentene. Det er derfor heller ikke definert konsekvenser for vår aktivitet om regelverket som foreslås blir iverksatt. Det er derfor grunn til å påpeke at konsekvensen av bortfall av muligheten for ferdsel og feltarbeid på sjøis vil være at UNIS ikke vil være i stand til å fylle en vesentlig del av det mandatet institusjonen er gitt. Helt konkret vil dette bety at flere av læringsmålene for våre emner ikke kan nås, og at vesentlige problemstillinger i forskningsprosjekter ikke lar seg undersøke.

Under følger en svært kortfattet opplisting av hvordan de forskjellige avdelinger ved UNIS jobber på- og med sjøis.

Arktisk Geologi

Bruker sjøis som transportåre og observasjonsplattform til geologiske fenomener (fjellformasjoner og bresystemer) i alle de berørte områdene. Sjøisen brukes også til prøvetagning av sedimenter i særlig Van Mijenfjorden. Bortfall av muligheten til bruk av sjøis vil vesentlig redusere både læringsmål og muligheten til å gjennomføre planlagt forskning.

Arktisk Biologi

Bruker sjøis som transportåre og plattform for prøvetagning i vannsøylen under isen for en rekke kurs og forskningsprosjekter, flere av disse er langtidsstudier. Alle berørte fjorder brukes av avdelingen og bortfall av muligheten for ferdsel og prøvetagning vil gjøre det tilnærmet umulig å gjennomføre flere av de planlagte emnene og forskningsprosjektene.

Arktisk Teknologi

Bruker sjøis som transportåre, observasjonsplattform og som studie- og forskningsobjekt. Avdelingen bruker primært Van Mijenfjorden og Tempelfjorden. Bortfall av muligheten til aktiv bruk av sjøis for denne avdelingen vil bety slutten på den sjøis-relaterte forskning og undervisning som avdelingen har drevet gjennom en årrekke.

Arktisk Geofysikk

Bruker sjøis som transportåre, observasjonsplattform og som studie- og forskningsobjekt. Avdelingen bruker alle berørte fjordområder. Avdelingen fokuserer på hele verdikjeden fra dyphavet til atmosfæren og bruk av sjøis er derfor viktig som plattform. Avdelingen jobber også med meteorologi knyttet til områder dekket av sjøis.

Sikkerhetsopplæring

UNIS driver sikkerhetsopplæring i trygg og skånsom ferdsel på sjøis. Samtlige studenter og ansatte går gjennom denne opplæringen, som består av både teori og praktiske øvelser på sjøis. Opplæringen er bygget på forskningsbasert kunnskap og praktiske erfaringer om ferdsel på sjøis. UNIS gjennomfører også sikkerhetsopplæring i ferdsel på sjøis for en rekke andre institusjoner, herunder Arctic Nature Guide studiet og Svalbard Guide Opplæring.

Kunnskap om et naturmiljø i Arktis i rask endring er åpenbart viktig, og forståelsen av sjøis er i den sammenhengen vesentlig. UNIS er derfor bekymret for at det etableres et regelverk som legger vesentlige hindringer i veien for fortsatt tilgang til isen.

UNIS har som ambisjon å utdanne morgendagens arktiske eksperter og er derfor helt avhengig av å kunne ta studentene med inn i relevante naturmiljø for studier og forskning. Sjøis, og tilleggende naturmiljø, er helt i kjernen av hva UNIS skal undervise i og forske på. Opplæring i sikker og miljømessig skånsom ferdsel er en integrert del av denne opplæringen og gjør at UNIS ikke vil tillate at vår aktivitet skader, eller negativt påvirker naturmiljøet.

UNIS ber på bakgrunn av dette om en rammetillatelse for begrenset ferdsel og prøvetagning på alle de områdene som høringen omfatter. UNIS kan melde sin aktivitet i forkant av feltarbeidet. Om dette ikke er mulig må UNIS ha mulighet til å kunne søke om tillatelse til ferdsel og prøvetagning for hvert enkelt undervisnings- og forskningsprosjekt i de samme områdene.

Med vennlig hilsen,

Fred S. Hansen
Direktør for HMS & infrastruktur
UNIS